

NAGYVÁRAD

Alapítvány: 1878. évi március 12. napján.
Működési hely: Nagyvárad, Széchenyi utca 6.

Működési hely: Nagyvárad, Széchenyi utca 6.
Működési hely: Nagyvárad, Széchenyi utca 6.

Működési hely: Nagyvárad, Széchenyi utca 6.
Működési hely: Nagyvárad, Széchenyi utca 6.

Viharos parlamenti események az alkotmány tárgyalásánál

Abb részletesebb tudósítást adunk a példátlanul viharos és botrányos napokról, amik szombaton a kamara üléseiben lezajlottak.

Az ország
reménye megdöbbenéssel nézi kívül a látványosságot és konsternálva, hogy azon a helyen, ahol az ország jövőjére dolgozni és alkotni kellene, megrázó tumultusok játszódnak le. A kormány ügylátszik elszánta magát, hogy minden viharon és vészen kegyesen energiát találjon, hogy minden viharon és vészen kegyesen energiát találjon, hogy minden viharon és vészen kegyesen energiát találjon.

A szombati ülés egyik nevezetes eseménye volt, hogy Ciurageanu, beszarabiai képviselő, a kamara alelnöke kilépett a házból és lemondott alelnöki állásáról. A liberális párt kieltérően, hogy Ciurageanu kilépése elszigetelt jelenség és nem a további eseményekre nincs. A szenátus ülésén Cristea Miron metropolita felhívta a pártokat, hogy ne végezzék ennek az emésztő gyűlöletnek.

Tudósításaink a következők:

A metropolita békét hirdet

Bukarest, március 12. A kamara szombati, március hó 10-iki ülését délután egykor nyitják meg. Tonescu és Jiu képviselők különböző bejelentéseket tesznek. Morariu Aurél bukovinai képviselő utat az új alkotmány szükségességéről és felsorolja az elveket, amelyek a megalkotásában őt is vezették. Az üléseken megint lármák és botrány tör ki, hogy a fegyelmi bizottság újabb tisztségviselőt — parasztpártiakat és nemzeti pártokat — husz ülésről való kizárással fenyeget, azzal az indoklással, hogy a rendtartást és súlyosan megsértették a nemzet tekintélyét és presztízsét.

Bukarest, március 12. A szenátus március 9-iki ülésén megkezdtek az alkotmányjavaslatnak általános tárgyalását. 134 szenátor volt jelen a miniszterpárokban Constantinescu, Banu, Marcescu és Cosma miniszterek ülnek. Coscescu parasztpárti szenátor pártja, valamint a nemzeti párt nevében deklarációt tesz fel, amelyben kijelenti, hogy nem vesz részt az alkotmányjavaslat tárgyalásán. Constantinescu miniszter néhány szóval rámutat ennek a tartózkodásnak a jogszerűségére. Nem más ez — úgymond — mint a rendbontó pártok elkeseredett kaszkadásának kifejezése. De ezek a pártok nem fogják tudni úgy sem elérni a rendbontó céljukat.

Disescu szenátor felolvassa az alkotmányjavaslatot.

Cristea Miron dr metropolita-prímás magasröptű beszédében kéri a nép

képviselőit annak a nyolcszáz ezer bősnek a nevében, akik a háború egyesüléséért folytatott harcban ket áldozták, hogy ebben a nagyjelölő pillanatban hagyjanak fel minden gyűlölködéssel és egyetemesen járuljanak hozzá a törvényhozó munkához. — Teremtsük meg — úgymond — a Dacia felixet és dolgozzuk ki az új alkotmányt, figyelmeztetve az egyház fontosságára az állami életben.

Ezt a beszédet élénken megtapsolják, s az ülést hat órakor bezárák.

Bukarest, március 12. A kamara szombati ülésén Julian képviselő súlyos vádakkal illette Chirulescut, az alkotmányreform előadóját. Bratianu Vintila pénzügyminiszter védelmére akart kelní a megtámadott képviselőnek, de mikor szólamra jelentkezett, az ellenzék óriási viharral akadályozta meg a beszédében.

A legválogatottabb sértő szavak repülnek mindenfelé a teremben. Ugy a többség, mint az ellenzék oldalán nagy az ordítás. Valaki, a képviselők közül, akiről eddig nem lehetett megállapítani, hogy kicsoda, de azt hiszik, hogy Moldoveanu képviselő volt, szólásra emelkedik, a gesztusából látszik, hogy indulatos és valami nagyon súlyosat akar mondani, de még beszélni sem kezdetett el, mikor

hozzáugrott Manoles Strunga megragadja, aztán a gallérjánál fogva ráncigálja le a szónoki emelvényről

a teremből

A teremben leirhatatlan a kavargás, úgy a többség, mint az ellenzéki képviselők a padok tetején ugrálnak s fülsiketítően ordítanak. Közben azonban elfoglalja a szónoki emelvényt Sicegureanu, a ház alelnöke, aki a besszarabiai liberális párt elnöke, s a következőket mondja:

Lemond az alelnök

— Fel kell világosítanom a nemzetet arról, hogy ki ez az Inculet ur, aki a mai kormány besszarabiai minisztere. Ez az ur az, aki 1917-ben együtt dolgozott az orosz szovjettal az ellen a terv ellen, hogy Besszarabia Romániához csatoltassék. Hogy kerül ilyen ember a kormányba? Hogy történhetik meg, hogy ma ez az ember önzetlenül dolgozzék a nemzet érdekében? Ezennel ünnepélyesen bejelentem, hogy

lemondok a ház elnöki tisztségéről és minden összeköttetést megszakítok a liberális párttal, mert ilyen dolgokhoz segédkezet nem nyújtok. Bejelentem, hogy minden erőmmel küzdeni fogok a benyújtott alkotmányjavaslat ellen.

Alig fejezte be beszédét, Farkaseanu háznagy felugrik helyéről és az ellenzékiek felé kiáltja:

— Hazaárulók! Eladottak! Korrupt társaság!

Chirinescu képviselő rohan Popoviciu Mihályra,

Mintegy jeladásra az összes képviselők felugranak és Popoviciu, aki erősebb,

torkon ragadja Chirinescut, üti, veri, rugja, majd a padok közé taszítja.

A többségi képviselők hadirendbe sorakoztak a terem egyik oldalán és nagy nekirohanással támadnak az ellenzékre.

Valóságos közelharc fejlődött ki a két tábor között. Minden megmozdítható tárgyszékek, aktatáskák, keztyűk, sétatobok, repülnek szerte a levegőben, a fülsiketítő lármája fokozatosan növekszik, a tumultusban ember ember hátán a

legkiméletlenebb harcban áll egymással.

Hat órakor, a legelkeseredettebb küzdelem tetőpontján az elnök felfüggesztette az ülést s kijelenti, hogy a mentelmi bizottság azonnal összeül, hogy intézkedjék a rendetlenkedő képviselők ügyében.

Negyed hétkor nyitották meg újból az ülést abban a reményben, hogy a hangulat lecsillapultával végre rátérhetnek a tárgyalásra. Ez a remény azonban alaposan meghiúsult és a kamaraterem újból épületes botrány színhelyévé lett.

Kilenc kizárás husz napra

Orleanu házelnök nyitotta meg az ülést és felolvasta a fegyelmi bizottság jelentését, amely szerint Adrian Popescu, Dan Szevér, Cimei, Pardos, Vlad, Buzdugan, Greguar, Cazakliu és Leanca kamarai képviselőket

husz napra kitiltotta a kamara üléseiről.

Ezután Morariu többségi képviselő szeretné elmondani mondanivalóját, de hangja elvész a zivajban, úgy, hogy jobbnak látja önként elállni a szótól.

Majd Popoviciu Mihály nemzeti párti képviselő lép a szószékre. Éppen szólni készül, mikor Orleanu elnök leint.

Elnök: De a képviselő ur nem kapta meg a szót!

Popoviciu: Nem fogok innen elmozdulni.

Elnök: Képviselő urat rendreutasítom. Popoviciu: Nem fogok innen elmozdulni. Csak az erőszak vihet innen el.

Ekkor megint formális verekedés tört ki a liberális pártiak és az ellenzéki képviselők között.

Mindenki látta, hogy olyan gyűlölet szítja a verekedést, hogy itt ezután komoly munkáról szó nem lehet és ezért Orleanu házelnök pontosan hat óra huszonöt perckor berekesztette az ülést

és bejelentette, hogy Popoviciu képviselő felett fegyelmi bíróság fog ítélni.

Megsértik a minisztereket

Hét óra harminc perckor nyitotta meg az elnök újból az ülést, amikor a kizárt képviselők védekezésüket akarták elmondani. Alig pár pillanatig volt csend a teremben, amikor Besesciu képviselő felugrik helyéről és a miniszterek felé ezt kiáltja:

— Önök politikai sarlatánok!

Sassu és Mosoiu miniszterek dühösen az asztalt verik, majd tiltakoznak a kijelentés ellen.

— Nem az összes miniszterekre értetem — védekezik Besesciu. — Inculetre gondoltam, aki 1918-ban parancsot adott a Besszarábiában harcoló katonák felakasztására.

Inculet: Nem igaz!

Besesciu még folytatni akarja beszédét, de az elnök felszólítja, hogy hagyja el a szószéket. Besesciu vonakodik ezt megtenni, mire egyesek a levegőbe emelik és a szó szoros értelmében kidobják a teremből.

Ezalatt a fegyelmi bizottság elnöke bejelentette, hogy Iacobescu képviselőt husz napra, Marle George parasztpárti képviselőt pedig huszonöt napra kizárták a Ház üléséről. Popovici Mihályt most sem zárták ki.

Busdugan parasztpárti képviselő akart még felszólalni, de a többségi képviselőket is a levegőbe emelték és kidobták a teremből.

Az elnök az ülést egynegyed kilenc órakor zárta be.

Az ellenzék gyűlései

A Rador jelenti: Az ellenzék az Ovidia nagytermében tegnap nagy népgyűlést tartott, amelyen Michalache, dr. Lupu és mások szólaltak fel, ismertették az obstrukciót és felszólították a népet, hogy legyen készen az alkotmányjavaslatok elleni harcra.

A nemzeti párt tegnap délelőtt szintén Bukarestben nagy népgyűlést rendezett, amelyen felszólaltak Popovici, Vajda, Pop-Csicsó, Xeni és Demetrescu. Pop-Csicsó hosszabb beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy Tisza István alatt a magyar parlamentben sem volt olyan az ellenzék, mint most a román parlamentben. Vajda-Voevod ismertette azokat a vádakat, melyekkel a liberálisok illetik a nemzeti pártot és élesen visszautasítja azokat. Ezután felolvasta az elfogadott határozati javaslatot, amelyben követeli a parlament azonnali feloszlását és a gyulafehérvári határozatoknak ezirányban való felvételét.

A kövezetvám visszatérítésének bejelentése

Az elmúlt hetekben ismertettük a Kereskedelmi Csarnoknak a városi kövezetvám ügyében előterjesztett elaborátumát. Ismeretes, hogy a városnak van egy még 1907-ből származott szabályrendelete, mely teljesen elavult s szinte anakronisztikus a mai gazdasági és kereskedelmi konstellációkkal szemben. Ez a régi szabályrendelet úgy intézkedik, hogy a kövezetvám visszatérítése esetén minden kereskedő köteles fuvarlevelekkel, a szükséges okmányokkal ellátott beadványát, illetve kérvényét 30 napon belül beadni, mert ha ezt a határidőt elmulasztotta, úgy a visszatérítési igényét, kérelmét igénybe nem veszik. Ez a harminc napos határidőre megállapított intézkedés megállhatott 1907-ben, de ma, amikor a kereskedő a szállításnak ezernyi nehézségével küzd, amikor hónapok telnek el, amíg áruját megkapja, amíg levámo

amíg a fuvarlevélhez jut, ilyen határidőt betartani teljes fizikai képtelenség.

Alig van kereskedő, aki ezt a terminust be tudja tartani és nap-nap után érkeznek bejelentések a városi tanácshoz, melyben a visszatérítési igény határidejének kitolását kérik.

A városi kereskedők nagyrésze — saját hibáján kívül — harminc napon túl kérte a kövezetvám visszatérítését és eme kérelmekkel foglalkozott is a városi tanács. Simonca György dr. főügyész javaslatára azonban szigorúan ragaszkodtak ehhez a régi rendelethez és a kérelmeket, melyekben jogos indokkal a bejelentési határidő kitolását kérték — elutasította a város.

A lakók nagygyűlésének határozatai a kormány előtt

A bérletek meghosszabbítását és a jelenlegi bérvisszony megváltoztatását kérik

Vasárnap délután az erdélyi lakói szövetségek kiküldöttjei értekezletre gyűltek a városházán. Az ülést Kocsán János dr. nyitotta meg, majd Fuss Adolf nagyszabasi delegátus vázolta, hogyan közelíti el a bukaresti liga a Lakók Szövetségének központosítását.

Eszerint minden vidéki szervezet köteles volna bevételeinek 25 százalékát a központba beszállítani, az ügyeket legelső helyen egy központi bizottság intézné, amelynek 21 tagja regáltbeli volna, míg a csatolt területek 1—1 tagot delegálnának.

A bukaresti liga mindent direktorikus szellemben szeretne elintézni és azzal is fenyegetőzött, hogy ha az erdélyiek jószántukból nem csatlakoznak hozzá, akkor a liga kiküldi ide bizalmi embereit és azokkal hivatalos jellegű lakószövetségeket szerveztet.

Pelle János dr. szerint abszurdum, hogy a hét millió lakosu regát rákényszerítessen akaratát a csatolt területek tízmilliónyi népére. El se tudja képzelni, hogy az erdélyi szervezetek a bukaresti központi liga anyagi és erkölcsi ellenőrzése alatt állhassanak.

Jahoda Károly, Spitzer József és Zoltán Károly dr. javaslatára elhatározták, hogy átírnak a bukaresti szervezethez, hogy az erdélyi lakószövetségek autonómiájukat nem hajlandók feladni s a bukaresti ligához nem csatlakoznak.

A tárgysorozat következő pontja az erdélyi általános szövetség szervezésének kérdése volt. Jahoda Károly indítványozta, hogy valamelyik erdélyi városban központi irodát állítsanak fel; ez lenne a szervezet centruma. Ez a központi iroda az egyes városok szervezeteitől semmiféle illetéket nem kapna; az iroda vezetője az

illető város szervezetének elnöke a székhely, tehát az elnök személyéről-évre változnék. Az iroda munkakörét később fogják meghatározni. Az ülés egyhanguan a magáévá tette Károly indítványát, azzal, hogy radon központi irodát létesítsenek, akik vezetői teendőit Kiss Döme nator fogja ellátni.

Tegnap, hétfőn délelőtt folytatólagos gyűlést. Elfogadták a vasárnap kikiáltott bizottság részéről szövegezett memorandumot, amelyben tudtára adják a központi bizottságnak, hogy nem egyesülnek elvi akadályok miatt és különösen mert nem azonosak az érdekeik.

A gyűlés elhatározta, hogy alkotervezetet küldjenek a kormányhoz. Kocsán János táblabíró indítvánnyal az ügy sürgős, csak az alábbiak küldik meg, amelyek alapján elkészítik az új törvényjavaslatot.

Azután táviratilag elküldték a szociálgazdasági miniszternek a hozott határozatokat, amelyek a következők:

1. A fennálló bérletek meghosszabbítása két évre.

2. A jelenlegi bérfizetések ezután maradjanak érvényben.

3. A rekvirálás megszüntetése.

4. A bérlők és házigazdák minitársaság ügyét rendes bíróság elé utalták.

A gyűlés a déli órákban befejeződött.

Tenkei tudósítók két ittas ura a botrányról tudósít bennünket:

A tenkei Korona vendéglőben lényei Gyula belfényéri jegyző ittasban Altmann Vilmost sértő szavakkal miközben szavai főleg Altmann zsidóellen irányultak. Wesselényi szavaira szólva Altmann, a vendéglő közönsége nyilvánosan kijelentette, hogy Wesselényi jellemtelen, piszkos embernek tartja, manna kijelentése következtében a segítség ment a dolog és hogy komoly következményei nem lettek, az a jelölés közbelépésének volt köszönhető.

Ugyancsak az Altmann—Wesselényi ügy estélyén, szintén a Korona-vendéglőben történt a következő eset is:

A tenkei izr. hitközség műsorosnyájára készülve, a Korona nagytermében állott a színpad. Mados Mihály nem egészen józan állapotban terembe lépve, fölment a színpadra.

De, hogy a „zsidók csinálták ezt a padot?” Minek utána Mados a színpad rombolta és a terembe lépve dr. Sz. Márton orvost sértő kifejezésekkel illette.

Válaszul Mados viselkedésére a hitközség rendezőse az esetleges kellemetlen elkerülése érdekében, levélileg gyelmezte Mados, hogy

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

SAS-PASSAGE.

Kedd

Szerda

Csütörtök

INNOCENT

Pásztor Árpád regénye filmen.

Egy magyar fiú kalandja Japánban.

A főszerepben: FANNY WARD.

Tavaszi és nyári kalapujdonások megérkeztek és jutányos árban kaphatók

Jakobovits Helén női kalap divatteremtő
Plata Regina Maria (Bémer-tér) 3. sz.

193. március 13.

ezelő napon tartandó műsoros estélyükön
 le-
 jenek meg.
 Mint értesülünk, Mado:
 le-
 bocsánatot kért viselkedését az izr.
 elnökségtől, azzal mentve tetteit,
 azokat itas állapotban követte el.

Karácsonyi János püspök a királyi audienciáról

Megírtuk, hogy a római katolikus
 öki karral egyetemben Karácso-
 János dr. püspök, a nagyváradai ká-
 a nagyprépostja is, csütörtökön Buka-
 esse utazott, hogy a lekapcsolt területek
 bi katolikus egyházmegyéjének repre-
 ansával együtt a király elé járuljon
 z egyház sérelmeire a legfelsőbb hely-
 brvoslást kérjen.

Karácsonyi püspök vasárnap érkezett
 Bukarestből.

— A király kitüntető jóakarattal fo-
 ott bennüet és a legnagyobb figyelem-
 hallgatta végig panaszainkat. — mond-
 püspök. — Láthatóan mély benvomást
 a királyra az, ahogyan mi a kérdést
 világitottuk. Öfelségének azt referál-
 a hogy a premontrei rendet Magyaror-
 zról irányítják. Mi, bebizonvítottuk,
 y a tanárok valamennyien a román ál-
 polgárai és a tartományi főnök nem
 gyarországon, hanem Csehszlovákiában

— A katolikus főgimnázium feláll-
 áról tett-e Méltóságod említést a király-
 ? — hangzott újabb kérdésünk.

— Öfelsége azt mondotta, hogy vár-
 k türelemmel, amíg az új alkotmányt
 szavazzák a parlamentben. Akkor lesz
 id törvény a katolikus egyház jogai-
 k biztosításáról is. Erre vonatkozóan
 st nagy tárgyalások folynak a közokta-
 ügyi és a kultuszminiszteriumban, de
 ntés még nincs. Nem tudhatni tehát,
 znek-e ezután nyilvánossági ioggal
 ó felekezeti iskolák, vagy csak magán-
 legűek lehetnek. Szeptemberig azonban
 gha nyithatjuk meg az új gimnáziumot.

Klebelsberg agitációs beszéde a Habsburgok ellen

Budapestről jelentik: Klebelsberg mi-
 szter tegnap Komáromban tartott pro-
 umbeszédében a királykérdésben is kö-
 etendő mérsékelt politika hívének vallot-
 a magát.

— A restitúciós politika, mely a Habs-
 burgok rehabilitálására irányul — mon-
 totta Klebelsberg — az egész magyar
 emzet katasztrófáját idézné elő. A mai
 ülpolitikai konstellációban Magyaror-
 zág koncentrikus támadásoknak volna ki-
 ve legitimista politika esetén.

Rámutat arra, hogy a Habsburghi-
 óurak, szociáldemokratákkal, köztársasá-
 iakkal, ultrakeresztényekkel fogtak össze
 ze a Habsburgok érdekében. Velük szem-
 ben az egységes párton a nyugodt kör-
 nányzás hívei foglalnak helyet, amely
 párt nem akar kilengést semmerre sem.
 Visszautasítja a szélsőséges sajtó vádjait,
 mintha az országban nem volna jogrend
 s figyelmeztet a külföld viszonyaira. Né-
 metországban — ugymond — meggyilkol-
 ták Erzberget, Rathenaut, Angliában Wil-
 son vezérkari főnököt, Lengyelországban
 Narutovitzot, Csehországban Rasint.
 Olaszországban véres utcai harcok vívnak
 kommunisták és fascisták, míg Magyaror-
 szágon minden a teljes konszolidáció irá-
 nyában fejlődik.

Huszár Károly ajánlotta ezután Kle-
 belsberg választói rokonszenvébe. Be-
 szédében a forradalomról és bolsevizmus-
 ról megemlékezve, kijelentette, hogy
 Franchet D'Esperay tábornok maga mon-
 dotta neki, hogy Magyarország határait
 az első és második forradalom következté-
 ben szűkítették meg.

Energikusan elfojtott antiszemita rendzavarás Kolozsvárott

Kolozsvárott megdöbbentő antiszemi-
 ta heccék zajlottak le. A rendőrség azon-
 ban energikusan fellépett és százötven
 tüntetőt, akik résztvettek az ország rend-
 jének megzavarásában, letartóztatott. Tu-
 dósításunk a következő:

Kolozsvárt felujultak az antiszemita
 heccék. Estéről-estére diákcsoportok bru-
 talizálják a kávéházak közönségét. Szom-
 baton este, mintegy 20—25 főnyi diákcso-
 pat, amely főleg

bukaresti és jassyi diákokból ve-
 rődött össze,

sorra járta a kávéházakat és „Afare zsi-
 dani” kiáltással több embert inzultáltak. A
 diákok nem elégedtek meg elért sikereik-
 kel és egynéhány súlyosan inzultált em-
 bert kiszállítottak a pályaudvarra, ahol

egy üresen álló vagonba tuszkol-
 ták őket, azzal, hogy most már
 mehetnek Palesztinába.

Mielőtt a pályaudvarra mentek volna,
 meglátogatták a Biasini-orfeumot, ahol ja-
 vában folyt az előadás és ott is sikerült za-
 vart előidézniük. A rendőrség későn szer-
 zett tudomást a történetekről és a késő éj-

jeli órákban a diákcsoportnak tíz tagját
 kézrekerítették és előzetes őrizetbe he-
 lyezték őket. A tíz letartóztatott között
 csupán egy Moldován nevű kolozsvári
 diák van, a többi Jassyból és Bukarestből
 jött Kolozsvárra.

Vasárnap este kiujultak a tüntetések.
 A diákok újból sorra járták a kávéházakat
 és egy helyen összeütközésre került a sor
 a vendégek és a diákok között. Így az
 Európa kávéházban nem engedtek egy ar-
 tistát fellépni, amíg nem igazolta, hogy ő
 nem zsidó. A kávéház közönsége azonban
 az artista védelmére kelt és megfutamította
 az igazoltató társaságot.

A rendőrség vasárnap erőiesen elfoj-
 totta a zavargást. 150 tüntetőt letartózta-
 tott. Ezek közül hatvanan kijelentették,
 hogy félrevezetés folytán keveredtek az
 incidensekbe. Ezeket szabadlábra helyez-
 ték. A többiek kihallgatása folyik, de va-
 lószínűleg az értelmi szerzőkön kívül a
 többieket is szabadonbocsátják. A rendőr-
 prefektus kijelentette, hogy a rendőrség
 minden újabb heccet a legszigorúbban fog
 megakadályozni és megtorolni.

A Rimanóczy bérletet nem hagyta jóvá a belügymi- niszter

A kávéház bérleti joga érvényben marad
 Nyugdíjazzák a románul nem tudó tiszt-
 viselőket

Szombaton érkezett haza Bukarestből
 dr. Simionca György városi főügyész,
 aki több függő ügyet tárgyalt meg Buka-
 restben.

A főügyész bukaresti útjáról a követ-
 kezőket mondotta a „Nagyvárad” munká-
 társának:

— Első és igen fontos kérdés volt a
 Rimanóczy-bérlet ügye. A szerződés jó-
 váhagyását a belügyminiszter megtagadta
 és ezt a határozatot azzal indokolták,
 hogy a szerződés megkötésénél nem voltak
 figyelemmel a községi törvény paragrafu-
 sára, amely határozottan kimondja, hogy a
 város tulajdonát képező bármiféle vagyont
 csak nyilvános árverésen lehet bérbeadni.

A városi tanács megsértette ezt a
 rendelkezést és bár az akkori prefektus
 jóváhagyta a tanácsi határozatot és a szer-
 ződést, azonban a kifüggesztésre szánt 15
 nap után a városi tanács köteles lett vol-
 na a szerződést a kormányhatósághoz
 jóváhagyás végett felterjeszteni, mert nem-
 csak, hogy a prefektus jogkörét szabályo-
 zó 2. számú Kormányzótanácsi rendelet
 előírja ezt, de az 1912. évi 58. törvény-
 cikk előírja, hogy a 25.000 lejt meg-
 haladó visszerthes ügylet szerződés csak
 a belügyminiszter jóváhagyása után hat-
 ható végre.

— De az alapító-levél is világosan elő-
 írja, hogy a városi tanács az alapítványt a
 törvényhatóság és a belügyminiszter fel-

ügyelete alatt fogja kezelni — éppen ezért
 a szerződés nem hajtható végre.

Igy a bíróság nem is teszi bírálat tár-
 gyává a szerződést, hanem egyszerűen el-
 rendelik a bérlet tárgyának kiürítését,
 mert jóváhagyott szerződés hiányában, a
 bérlet nem állhat fent.

A prefektus a belügyminiszter rende-
 letét közölte a városi tanáccsal és utasi-
 totta, hogy a bérletre a nyilvános árverést
 írja ki.

A bérleti szerződés felbontása azon-
 ban nem érinti a kávéház bérletét, mert azt
 már előzőleg 12 éves szerződéssel bérbe-
 adták és ez a szerződés még nem járt le.

— Különben — mondja a főügyész
 — a Rimanóczy bérletére már két ajánla-
 tot is kaptunk, egyik egy félmilliót, a má-
 sik 600.000 lejt ajánl a bérletért, úgy, hogy
 a hátralevő 17 év alatt kerek nyolc milliót
 jelent a szegény-alapnak.

— Az alapító-levél azt mondja, hogy
 egy bizonyos összeget szét kell osztani, a
 többi tartaleköljék és ha megfelelő összeg
 egybegyűlt, abból különféle népiéleti in-
 tézményeket létesítenek. Eddig olyan kicsi
 volt a vagyon hasznóbéré, hogy még a vá-
 ros pótolta a kiadásokat, az új bérlet már
 fölös pénzt is hoz, amit már jótékony in-
 tézménybe ruházunk be.

— A költségvetés kérdésének megtár-
 gyalásánál — folytatja a főügyész — a
 belügyminiszter meglepetéssel konstata-
 lta, hogy Nagyvárad városnak 451 tisztviselője
 és alkalmazottja van. Egész Romániában
 nincs még egy város, amelynek ilyen nagy-
 számú alkalmazottja volna, éppen ezért
 elrendelte a tisztviselők létszámának redu-
 kálását.

— Azokat a városi tisztviselőket, akik
 a román nyelvet nem bírják, az április
 1-én kezdődő költségvetésbe már nem is

„Apolo” mozgószínház

Ma, kedden

Köddé vált boldogság

A nagy feltűnést keltett gyönyörű filmregény utolsó reprize.

lehet felvenni. Sajnos, ez az elhatározás már végleges volt, úgy, hogy azon változtatni nem tudtam, mindössze annvit sikerült elérnem, hogy azokat, akiknek nyugdíjigényük van, tehát 5 évnél hosszabb idő óta vannak a város szolgálatában, nyugdíjazni fogják és így mégis némiképp gondoskodva van róluk.

Tavaszi vásár —

vásárlók nélkül

A ragadós sárban hosszú kocsisor kigyózik: falusiak jönnek a vásárba. A Szároveszky-utcán lovasrendőrök tartják fenn a rendet, a Baross-hídon át igyekeznek a falusiak a Nagypiac-térre. Tíz órakor már teljesen kialakult a nagyvásár arculata, a földön árulók kipakoltak, a sátrak is megteltek portékával s a hatalmas tér szorongásig megtelt emberekkel.

A Zöldfa-utcán a zsebmetszők sorfala között halad végig a közönség. Minden husz lépésre talállok egyet. Némelyik barátságosan üdvözlő: már mi találkoztunk a rendőrségen, ismerjük egymást.

Miután a sártengeren sikerül átvergődni, magával ragad a tömeg és egy pillanat alatt a cipő-sátrak között vagyunk. Rengeteg áru van, vevő annál kevesebb.

— Mindenki csak az árak után érdeklődik — mondja a tulajdonos — de nem vesz senki. Pedig nem is drága. Egy pár cipő borjú bőrből 225–280 lei, gyerekcipő 140–220 lei, box-bőrből 400 lei.

— Tavaly ilyenkor mennyi volt az ára az ilyen cipőknek? — kérdezem.

— A box-cipő 200 lei volt, szóval pont a fele a mai áraknak. Száz százalékos áremelkedést nem bír a nép, pedig az urak azt mondják, hogy csak a parasztnak van pénze.

Jön egy öreg paraszt, kézenfogva vezet egy kis leányt. Cipőt akar venni neki, de amikor megtudja, hogy 220 lei egy pár, mérgesen rákiált: akkor viseld a tavalyit.

A butorosok között van talán a legnagyobb forgalom. Kézen fogva mennek oda a fiatal párok s úgy válogatnak. Négyezer lei egy egyszerű fenyőfa, polituros butor. Két ágy, két ruha- és két éjjeli szekrény négyezer lei. A nősülendő fiatal emberek meglehetős nagy forgalmat csináltak. Két árvalányhaj-bokrétás legény vett hosszas alkudozás után egy-egy szoba butort és mindjárt vettek egy politurozott bölcst is 140 leiért. Pironkodott is a menyasszony... Mindenki panaszkodik, hogy gyenge a vásár. Nincs is pénz, nem vesznek az emberek semmit. Legjobban meg vannak elégedve a csizmadiák. Négy-száz leiért rengeteg csizmát adtak el. Tíz leiért azonnal patkót is vert rá egy műpatkoló.

Szinte különös volt hallani, amikor két fiatal leány kiabálta, hogy „valódi mezőturi mézeskalács”, sziv is van a sátorban, 20 lei egy darab, még egy kis tükör is van mindbe és a felírás:

Légy boldog számos éven át

Viruljon fiatal szived

És dalold velünk e dalt:

Szabadság, szerelem, e kettő kell nekem.

A képen — mert az is van rajta — egy szerelmes pár csókolózik. Eljöttek még a planétás-emberek, Lóri, a papagály öt leiért kihuzta a cédulát, amelyiken rajta van a jövőd, a multad, ahogy akartad... Nem jött el egy cirkusz sem, se az erőművészek, meg a csilingelő nyaklóju cirkuszi ló. Pedig nagyon hiányzott a cirkusz hatalmas, de vedlett posyvája, a villanyzongora, a bohóc, aki annyi kellemes délutánt szerzett mókáival; sőt a kardnyelő, vagy a lánc-szaggatót sem láttam sehol, a hajóhintát is hiába kutattam, a viháncoló cseléd-lányokkal és katonákkal... Csak vásárolni lehetett az idei tavaszi vásárban, ki drágán, ki olcsón, de a „művészet” nem volt képviselve.

Meggyilkolt francia tisztek a Ruhr-vidéken

Rechlinghausen közelében, a Düsseldorf-i úton tegnap egy francia lövészhadnagy és egy vasuti tisztviselő hulláit találták. Mindkét áldozatot revolver-lövésekkel ölték meg.

Retorzióként a franciák a bueri polgármestert, kinek hatásköre alá tartozó területen feküdtek a holttestek, továbbá a bueri rendőrfőnököt s két tekintélyes polgárt letartóztattak. Bezárták Düsseldorfban az esetből kifolyólag az összes színházakat és kávéházakat is.

Amikor a községi bizonyítványok ellentmondanak egymásnak

A megyei agrárbizottság tárgyalásai

A megyei agrárbizottság hétfőn tárgyalta a Gala-Lipták Pál váradlesi birtokának kisajátítási ügyét. Gala-Lipták a hadsereg bevonulása után Magyarországra távozott és ezért a járási bizottság 500 holdas birtokát kisajátította.

Dr. Roxin György nagyváradi ügyvédnek viszont Méhkeréken volt egy százholdas birtoka, amelyik az első határmegállapítással Magyarországra esett. Tekintettel arra, hogy a Roxin dr földieie jobb minőségűek, úgy egyeztek meg Gala-Liptákkal, hogy az a lesi birtokából a méhkeréki 100 hold helyett 170 holdat enged át. A járási bizottság ezt a megállapítást nem hagyta jóvá. Dr. Roxin megfélembezett és a megyei bizottság úgy határozott, hogy csak 100 holdat hagy meg a lesi birtokból dr. Roxinnak.

Közben a határkiigazító bizottság Méhkerék községet és határát Romániához csatolta és így ezt a birtokot is kisajátították Gala-Liptáktól.

Kisláz községben Szilágyi Zsigmond 130 hold birtokát a margittai járási bizottság kisajátította, mert az érbe volt adva. Szilágyi községi bizonyítvánnyal igazolta, hogy nem volt érbe adva a birtoka, viszont ugyanakkor a parasztság ugyanazon község előjárósága által kiállított másik bizonyítvánnyal igazolta, hogy érbe volt adva a birtok. A megyei bizottság kisajátította a birtokot.

Ugyanott Izrael József 106 hold birtokát a járási bizottság meghagyta azon a címen, hogy bár az háborús volt, de Izrael maga gazdálkodik a birtokon. Ezt a határozatot az agrár-tanácsos megfélembezett.

A megyei bizottság előtt dr. Simonca a városi főügyész képviselte Izraelt és az a község előjárósága által kiállított bizonyítvánnyal igazolta, hogy csak gazdálkodással foglalkozik. De a parasztság ugyanakkor egy községi bizonyítványt mutatott fel, amelyet ugyanaz az előjáróság állított ki, csak két nappal később, hogy Izrael egyben mézáró, korcsmáros és kereskedő is, tehát nem a gazdálkodásból él.

Az agrárbizottság elnöke kijelentette, hogy egy földbirtokosnak könnyen módjában áll e fajta igazolványokat beszerezni, éppen ezért a parasztság által felmutatott igazolványnak adott hitelt és az egész birtokot kisajátították.

* Új tagok érkeztek a Pavillon Mascotteba. Elsőrangú produkciók, műsor kezdete 10 órakor.

* Mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, saját érdekében ajánljuk, hogy vételkötelezettség nélkül tekintse meg a szolid olcsó áraitól elismert SZEKELY Kossuth-utca 5. sz. alatti posztóáruház tavaszi férfi szövet különlegességeiből dusan felszerelt raktárát.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Bányák! Fűrésztelpek! Malmok!

DURA

villamossági és műszaki vállalat

TEMESVÁR, Buziási-ut 1

Széghely: DURA TEMESVÁR

Telefonszám: 54

●●

A legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás az összes

villamos és műszaki anyagokra.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

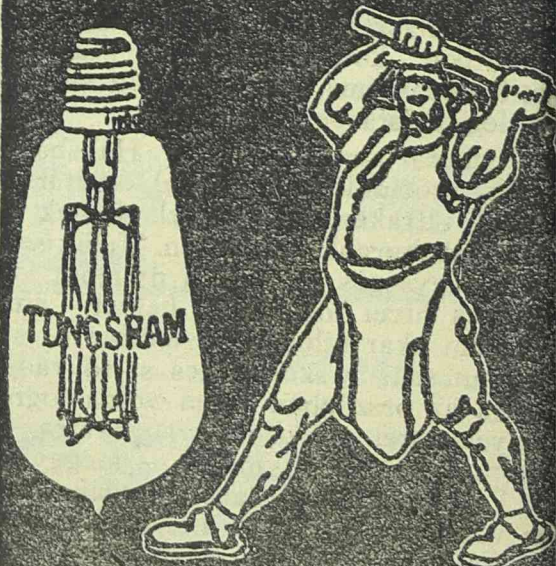
Komlós Testvérek

(Oradea-Mare, Nicolae Jorga-u. 13)

üveg-, porcellán- és táblaüveg nagyáruháza

felhívja az igen t. vásárló közönség figyelmét dusan felszerelt porcellán edény, majolika edény, alpacca, aluminium és acél evőeszközök, valamint háztartási edények, servecék, dísz tárgyak és egyéb szakmába vágó raktárára. Szállít raktárról fenti cikkekkel, valamint táblaüvegből, gittből, fa-ott és csiszolt üvegáruból bármilyen nagymennyiséget.

TUNGSRAM



A LEGTARTÓSABB ÉGŐ

Bőrüzlet áthelyezése

Értesitem a cipész és csizmadiák urakat, hogy üzletem strada Alexandru (Teleki-utca) 4. sz. alá helyeztem, ahol minden e szakmába vágó cikket a legolcsóbban beszerezhet

Rosenberg Jenő bőrkereskedő

Felsőréz készítő

Az erdélyi újságírók díjazási tarifája

Nyilatkozatok soronként 15 lei.

Klasszikus nivón tartott műsor vezette be az estélyt, amelyen Jósika Mici, Varró Ágnes, Baranyai Jolán, V. Pollermann Aranka

A közgyűlés a bíráló igazgató-tanács tagjaivá dr. Olasz Béla, Bartsch Ernő, dr. Gross Samu, Kolos Rezső, dr. Pelle János, Faragó Zoltán, Deutsch Sándor, Mannhardt József, Novák Gyula, Oláry Gusztáv, Darvas Vilmos, Pfaff Kálmán, Hollós Jenő, Ré-

* Tükörlényes, világos lesz a parketta, ha Farkas-féle YPO jegyű parkett-beeresztő rózsaviaszt használ. Beszerezhető: Farkas István „Apoló” drogueria Nagyvárad.

Vászon	Velour
Schiffon	Szővet
Córnatatísi	Flanel
Damaszt	Zsinor barchet
Köpper	Angot zefir
Cipővásznak és	bélések legolcsóbban.

Gyakorlott közművespallér alkalmazást talál a

„DELTA“

BARNA JENŐ női divatáruháza
Nagyvárad, Ferdinándkirály (Rákóczi)-ut 3.

Az összes tavaszi üldések már beérkeztek

*Meglepő nagy választék női divatszövetekben, köpenyek-
mekben, Coverkottokban, különleges aljkelmekben.*

Vászon osztályomban: Teljes menyasszonyi kelengyék, Grünwald és Wahl fehérneműi, ágy és asztalneműek, Regenhart és Reimann legjobb vásznai. — Paplanok és matracok méret szerint készülnek.

Gaorgettek, törökös ujdonságok, grenadinok, angol zefírek, csattok! Minden cikkben órlási választék

Lisztet fűszert, főzeléket beszerezhet
ROSENBERG liszt és fűszer üzletében, Pável-utca 18. szám **olcsón**

Halkuló vágyak

— A „Nagyvárad“ eredeti regénye. —

Irtja: Forró Pál.

Érzem, hogy könnyek jönnek a szemembe és megkérem: Kérlek Klári, ne kérdezz erről!

Elcsodálkozva és meglepetten néz rám, egyszerre mindent megért és sajnálkozva próbál vigasztalni:

— Ugyan no, biztosan egy kis össze-zördülés! Majd kibékültök megint...!

Elviselhetetlen ez a lélektelen közhelyhalmozás. Nekem az életem omlott össze, a hitem, beérkezésem semisült meg és ő, aki ebből semmit sem érez meg, néhány udvarias, semmitmondó frázissal tér napirendre fölötte. Pogány kis önzésében talán még örül is, hogy ő szerencsésebb, mint ahogyan temetéskor a leggyászosabb embernek is eszébe jut, hogy mégis csak ő hogy nem ő fekszik a koporsóban.

Nem is állhatja meg, hogy ne terelje rá a szót az ő férjére:

— Mi is összevesztünk néha, de tudod, öt percnél tovább sohasem tartott a harag. Én nem vagyok olyan önfejj, mint te!

Nem bírom tovább és körrelve mondom: Állítsd meg az autót. Nem jól érzem magamat, a hangulatom is rossz, csak rontanám a mulatságokat...!

Hevesen tiltakozik, kér, hogy maradjak, arról értekezik, hogy nekem szükségem van a szórakozásra. Hallatlan, milyen makacsul ragaszkodik ahhoz, hogy eldicsekedjen, büszkélkedjen előttem a vőlegényével. Irigylettni akarja magát és én olyan fáradt és kimerült vagyok, hogy nincsen erőm ellenkezni. Bemegyünk a Gerbeaudba, Klári körül néz és egyszerre rámutat egy férfire:

— Ott van!

A szemeim elhomályosultak, a szívem megállt a rémülettől. Azt hiszem, abban a pillanatban valóban halott voltam és csak úgy eszméltem föl lassan újra a valóságra. Klári rémülten rázta a karomat, több vendég kíváncsian figyelt oda:

— Margit, Margit, mi bajod van?

Egy gúnyos halk hangot hallok melletttem, amint egy erősen festett, cobolyprémes megjegyezte gavallériának: Talán anyának érzi magát a kicsike? De én csak ránézek, a szemem merev, nem bírom levenni róla. Látom a hamuszínűre vált arcát és hallok Klári gyermekes, majdnem siró kérdését: De hát mi történt?

Összeszedem minden erőmet és mosolyogni próbálok: Semmi, köszönöm... egy kis szédülés!

A férfi ajka hangtalanul mozog, Klári bemutatja:

— Gács János, a vőlegényem!

Van erőm kezét nyujtani neki, hallok amint érthetetlenül mond valamit.

— Gratulálok Gács úr, mondom, a barátnóm kiváló leány, boldoggá fogja tenni önt!

János sápadt arca lassan vöröses lesz, iszonyu indulat viharzik benne. Klári gondtalanul cseveg tovább:

— Képzeld, Margit is menyasszony és az ő vőlegényét is Jánosnak hívják!

Nézem Jánost és megsajnálom borzalmas helyzetét. Nyugodt, kissé rideg hangon mondom:

— Már kértelek Klári, hogy ne beszéljünk erről!

— Oh persze, hiszen mondtad hogy harag van köztetek! Mit szól János, mi-

lyen csacsik? Ugye mi majd kibékítjük őket?

János egészen elveszti lélekjelenlétét, nem tudja, hogy gúnyolódna-e vele, nem érti a helyzetet, minden ízében remeg a felindulástól. Csak egy szavamba kerül és mindent felboríthatok, összetörhetem a gyónvörűen felépített tervet, kegyetlen bosszút állhatok a szenvedésekért, amelyek nekem okoztak. Milyen szájalomra méltó, letört! És amint rá néz, szemében ott látom a könyörgést, a szerelmét... és már nem tudok rá haragudni megbocsátok neki, szeretném a keblére vetni magamat és azt kiáltani: Szeretlek!

Megint Klári hangját hallom:

— Miért nem hoz néhány mignont? De milyen szórakozott maga, ma János! (Folyt. köv.)

* Megtekintésre méltó a női köpeny, kosztüm-ruhaszövet raktára Rimanóczy-utcán Kertész Reklám-üzletében, ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol. E cég szolid és megbízható!

* Figyelemre méltó! Szakszerű, előzékeny kiszolgálásban részesül Hajnal József vászon-áruházában, Nagy Sándor-utca 1. Dus választék vászon, schiffon, batizst, grenadin, opálbatizst, linon, zephir, köpper, damaszt, abrosz és asztalkendő, színes és fekete cloth, függöny és ágysterítő, tuszor és batizst. Kész paplan nagy választékban. Vidéki rendelések pontosan elintézve. Versenyárak!

* Az Excelsior-bar márciusi műsora a szenzációs meglepetések egész sorozatát fogja produkálni. Móricz Laci énekes bohémprimás, aki saját szerzeményeit adja elő, a műsor főnyújtója. A Clytons step-táncospár is elsőrangú művészi erő. Közkiállításra a Julietta és Laci táncospár fellépését is prolongálták. Lola D'Orsay francia és román énekesnő fellépése is eseménynek ígérkezik. Ihász Miklós step-táncos, Várady Rózi táncosnő, Tubai Aranka előadónő, Kerekes Nusi táncosnő és Sugár Rózi énekesnő is meg fogják nyerni a közönség tetszését. Körber Antal, a kiváló barzongorista kíséri az egyes számokat zongorán a töle megszokott művésziességgel.

* Széltől, hidegtől kilújt vörös arcra, kézre, szélpó, mitesser pattanások ellen legjobb gyors hatású biztos szer az YPO krém. Ára 15 lel. Diszkrét postaszékküldés. Kapható: Parkas István „Apoló” drogueria Nagyvárad.

* Kabát, kosztüm és ruhaszövet bevásárlásainál saját érdekében nézze meg a Körösparti Áruház szövet-tömegét, melyhez hasonló választékot csakis fővárosi áruházakban találhat. Árai utólérhetetlen olcsók. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* Ingyen temetések nem ígérünk ugyan, de azért temetésrendezéseket a kívánt színű lovakkal, hullaszállításokat és exhumálásokat a legpontosabb eljárás mellett és a legolcsóbb árban mi vállalunk és végzünk. Továbbá koporsók, szemfedők és más temetkezési cikkek is nálunk szerezhetők be a legmérsékeltébb árban. Hivatalnokokat, vasutasokat és postásokat még külön árendedményben részesítünk. „Szent László” temetkezési vállalat Teleki-utca 34. szám.

Kaiser-Boraxtól a fog

Megromfani sohse fog.

* Vászonárak, ing-zefirek, ing-rájak, panamak mosóárak, belésárak, bevásárlásainál nézze meg a Körösparti Áruház óriási választékát, hol az árak még békéből elismert olcsók. Tisztviselőknek árkedvezmény.

Mindenki saját érdeke

hogya mielőtt
szerezné, bizalmas
forduljon a

Dávid Kohn

uri szabó

Str. Alexandri (i-u.) 4. sz.

városházzal szembe

ujabb divat szerint

elsőrendű munkát árakért

zítanak.

NAGY TAVASZI FÁRI

férfi öltöny-

SZÖVETEKEN

a szolid olcsó árakról elism

SZÉKELY

posztó áruházában, Str. Avram I. (Koss.) 5.

Bel- és külföldi különlegességek, valamint
kék kosztüm és öltöny szövetek nagyba-
kicsinyberi olcsó elárúsítása.

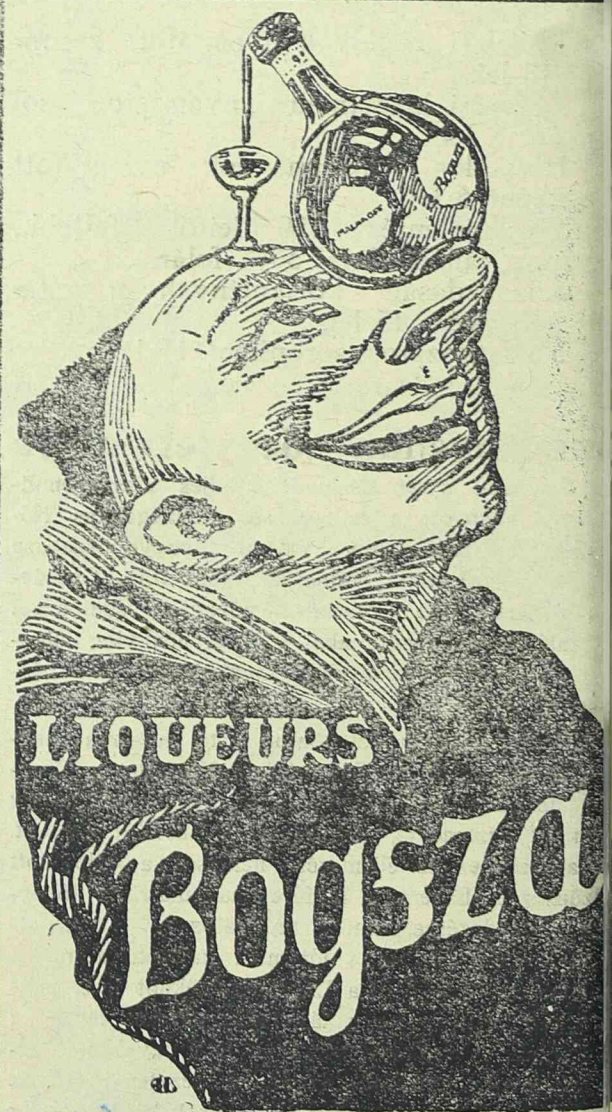
Angol-francia zephirek

uri fehérneműek

méret után

Róth M. Zsófia

cégnél, Bara királyne-
tel. 124



**Nap- és esernyőket, harisnyákat, férfi és női divatcikkeket és rövidárakat BLUM ernyő- és divatáruhá-
feltűnést kelő olcsó árban csakis házában szerezhethet be.**

Köröspart (Emléktér) 2.

Ipari mozgalmak

A borbélymesterek vasárnap Rámangér István elnöklésével ülést tartottak. Kijelentették, hogy a vasárnapi munkánkat ellenzik s a segédeknek 35 százalékos fizetést adnak.

A pékiparosok Steiner Viktor elnöklésével tartottak értekezletet. Schön Lipóccsételte a pékipar helyzetét, Steiner Viktor pedig megfelelő javaslatokat tett. Elhatározták, hogy felkeresik Peter M. Julian prefektust s felkérlik, hogy a sütőipari viszonyokat a szabadkereskedelem elvei szerint rendezze, különben tönkremegy a sütőipar s benne a munkás. Az élesztőt a gyárak 5 lejjel emelték s az élet is drágult s még csak annyiival emelték az árakat, annyit a liszt ára emelkedett. Végül a munkásokkal való bértárgyalásokat a munkügyi felügyelő elé utalták.

A husiparosok Kucsár István elnöklésével tartottak ülést. Dévald László titkár a múlt évi munkálkodásról tett jelentést, mely szerint 3 közgyűlést s 11 választmányi és 10 alkalmi ülést tartottak. A számadásokat elgázták, a költségvetésbe pedig egy tétel illesztették be, amely szerint minden elhentes családjára temetési költségekre 100 leit kap. Kimondták, hogy az iparosok tevékenységén minden iparos zászló alatt kötelességük jelenni. Az alapszabályokat úgy alakították át, hogy szakszervezetté alakultak át. Díkos díszelnök lett Kucsár István, választottak 21 tagú választmányt, elnök lett Brátky Béla. Alelnököket a választmány választ. Öt tagú ellenőrzőbizottságot választottak, vásárbiztos lett Stupar Traian. Uptaci rendszabályt alkottak, amely szigorú és szabályszerűen köti a mestereket, hogy ki hol s milyen feltételek mellett dolgozhat.

Állást foglaltak a 2 százalékos városi ártartozások ellen, amely ahol sincs Rmánában, csak Nagyváradon. A múlt éven ebből az adóból 1.500.000 leit kapott város s állategészségügyi célokra csak 7000 leit fordítottak.

Felkérlik a prefektust, hogy a kormányjárjon közbe, hogy a közszállításokból esdő követeléseket (kórházi szállításokat, álmépítészeti munkálatokat) az állam fizesse ki, mert a késedelmes fizetés nemzeti gazdasági károkat okoz, amennyiben akinek nem volna pénze, az se tud boldogulni s me pénzét megkapja, az értékéből veszít.

A női szabók folytatták a tárgyalásokat munkásaikkal. A munkaadók 22 százalékig mentek fel, a munkások követelése 15 és fel százalék béremelés.

A Kereskedelmi Csarnok a devizatorvény hatásáról

Az új adókra deklarációt kell adni

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok dr. Popper Ákos elnöklésével vasárnap közgyűlést tartott. Elnöki megnyitó után dr. Fried János terjesztette elő a titkári jelentést, amely beszámolt a Csarnok múlt évi eredményteljes működéséről és akcióiról. Bejelenti egyben, hogy a Csarnok közeljövőben egymillióktszáz ezer lei erejéig kölcsönt szándékozik felvenni.

Rézse Mór dr. a kötvénykölcsön eszméjét helyesli ugyan, csak kevésnek tartja a tervezett hitelt. Legalább 3500 kötvényt bocsásson ki a Csarnok 5 százalékos kamatozással. Moskovits Lidor a gabonátörzsde életbeáramlásáról kér felvilágosítást. Fried János dr. a tőzsdeakció befejezéséig nem kívánt erről jelentést tenni. A miniszteri tervezetben Nagyvárad árutörzsde és vámszállítást kap. Popper Ákos dr. a felhatalmazást 1.200.000 leire kéri megadni. Arra törekcszenek, hogy az összeg jelentékeny részét a bankok vegyék át. Ilyen értelemben szólalt fel Schön Hermann. Popper Ákos dr. garantálja, hogy a visszafizetés rendszeresen fog történni. A felhatalmazást az elnökségnek megadták.

Grósz Géza a múlt évi zárószámadást s az idei költségvetést terjesztette elő. Popper Ákos dr. a 122.000 lei hiány fedezetére kér felhatalmazást. Valószínű azonban, hogy ez a hiány egyes intézmények jövedelméből fedezhető. A költségvetést elfogadták.

Az állandó választott bíróságról dr. Fried János tett jelentést. Az ügyrendet a választmány megalkotta s kiegészítette a bíróság ülnökeinek névsorát. A bíróság költség-i 50.000 leit tesznek. Nagy József a bevételekhez szól. Fried János felvilágosítása után Stern Ödön dr. a választott bíróságot ajánlja a közgyűlés jóakarátába. A kereskedőknek új eszközt bocsát a választott bíróság rendelkezésére, amelyekkel lebonyolíthatják a vitás kérdéseket. A választott bíróság a gyors eljárás eszköze s a kereskedők rá vannak utalva.

Leitner Sándor a deviza-törvény hatásáról beszél. A bankok a világparitásnál magasabb árakat kérnek a devizákért s így a törvénnyel ellentétben drága a deviza. Az ellenőrzést néha túlzásba viszik, mert hitelezésre kényszeríti a külföldi kereskedőket. Legyenek a bankok a devizák eladásánál a világparitására több tekintettel s így értelemben kér átiratot a bankokhoz. A közgyűlés elfogadta, hogy az elnökség foglalkozzék a kérdéssel s ha hamarosan nem alakul ki a helyzet, tegyen megfelelő intézkedést. A kérdéshez dr. Popper Ákos és Fried János dr. szolt, az utóbbi közölte, hogy a deviza törvény módosítása küszöbön van.

* Mindenkit érdekel és mindent megtalál a Pénzvilág közgazdasági lapban. Megjelenik könyvalakban minden hó 15-én. Előfizetés egész évre 400 lei.

* Szépséghibáit tökéletesen eltávolíthatja, archajakat, szeplőt, szemölcsöt. végleg utónyomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében Bémer-tér 3. I. emeleten.

SZILÁGYI ERNŐ értesíti amélyentisztelt hölgyközönséget, hogy külföldi bevásárlási útjáról megérkezett és a női divat utolsó újdonságait hozta.

Legjobb minőségű

Korona dugót

szállít a Jugoslovenska Crown Tvornica D. D. Susak.

Megérkeztek

óriási választékban

Juniper selymek

Bluz kötőpamutok
Dívatgyöngyök

egyedül a

CARNEVAL
áruházba

Rákóczi-ut 7. (volt Haltenberger üzlet)

Megérkeztek

a Model-Áruház tavaszi újdonságai: Női felöltők, pongyolák, gyermekruhák. Szép választék, rendkívül olcsó árak.

„Model“-áruház

Str. Vlahuta, Szent János-utca 6.

Husvétel!

legelegánsabb ruhákat k. szit
elsőrangú saját szöveteiből is

Schwartz

és Rosenfeld

url szabók, Bőthy Ödön-utca 29. sz.

-a minőségű szén

préselt szén) métermázsanként 110 leiertapható a Banca Frontiera áruüzletébenál Mezey Mihály-utca 2. sz. alatt.

A husvéti szezonra ajánlunk

viszonteladónak prima minőségű

tojásfestéket

minden színben a legelőnyösebb árak mellett. :: ::

Ullmann József és fia

Alexandri (Teleky)-utca 34. szám.

VADAS JENŐ

ldi divatáruház Rákóczi-ut 5.

Harisnyak, keztyűk, sweaterek

és mindenféle kötött áruk a legolcsóbbak a

HÓFEHÉRKE ÁRUHÁZBAN, Nagyvárad, Sas-palota.

Szövet különlegességek nagy mennyiségben érkeztek. Ugy-szintén fínom fehérneműek, vászon, asztalnemű és paplan cikkekben nagy választék. Meglepő olcsó árak!

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Hermelines nő, B) bérlet 86. szám.

Szerda: Hermelines nő, bérleten kívül.

Csütörtök: Uj rokon, A) bérlet 87. szám. Ujdonság először.

Péntek: Uj rokon, B) bérlet, 88. szám. Ujdonság másodszor.

Szombat d. u.: Aladár nem számár, gyermek-előadás, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Nebántsvirág, Hajdu Erzsí fellép-tével, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Vasárnap délután: Gül baba, mérsékelt hely-árakkal.

Vasárnap este: Offenbach, Hajdu Erzsí fellép-tével, premier helyárakkal, bérleten kívül.

Hétfő: Tatárjárás, Hajdu Erzsí fellép-tével A) bérlet 89. szám, premier helyárakkal.

A hét összes előadásaira a jegyeket meg lehet váltani a színházi pénztárnál.

Hermelines nő

(Operett bemutató.)

Az operettmuzsikában elismerten kitűnő márkát reprezentál Gilbert, aki egy sereg nagysikerű és népszerű operettnek szerzője. Egyik legújabb darabja a Hermelines nő is teljesen igazolja a híres komponistának invencióját és különösen a finom hangszerelésben való páratlan virtuozitását. Mégis: szombaton este bemutatott darabjában nem találjuk meg azt a friss, melódiagazdagságot, mint régebbi operettjeiben. Annál teljesebb és finomabb a mélyebb zenei aláfestésekben, a finálékban és a második felvonás közepén való zenei átmenete egyenesen klasszikus tartalmu, csak a premier-közönség egy részének türelme nincsen — ugylát-ezik — berendezve, a differenciáltabb operett-mu-zsika befogadására és értékesítésére.

Az érdekes és ötletes librettó szintén élvezetes komolysággal simul a muzsikához. A szöveg törté-
nelmi fundamentumon épül és a lombardiai háboru-
idején játszódik. Az olasz gróf kastélyába ellensé-
ges katonaságot kvártélyoznak. A gróf megszökik.
az ellenséges csapat parancsnoka, a szilaj és tem-
peramentumos horvát ezredes hevesen udvarol a
kastély káprázatos szépségű urnőjének. Természe-
tes, hogy a szökésben levő férjet elfogják, halálra-
ítélik és a kegyelemnek váltságdíja az, hogy a ház-
asszonya csak egyetlen hermelin-kosztümben töltsön
egy éjszakát az ezredessel. Az operettek mindig
jelenlévő véletlenje azonban nem engedi meg ezt
az áldozatot és persze ennek dacára is, minden jó-
ra fordul.

Az operett bemutatója nem volt gördülékeny.
sima menetű és az elhúzódásokkal helyenkint
unalmassá tették a darabot. Pintér Böske öntu-
datos és stílusos alakítása, Tolnay Andor ele-
gáns játéka és Perényi pompás humora talált
csak hatásra. A kisebb szerepekben Erényi, Madas.
Stoll játszottak. A zenekart lendülettel vezette
Szathmáry karnagy.

— Hermelines nő. Három teljesen zsufolt néző-
tér tapsolta végig Gilbert kitűnő operettjét, a Her-
melines nőt, melyet ma este B) bérletben, holnap
bérletszűnőben adnak ismét. A Hermelines nő fősze-
repeit minden alkalommal Pintér, Erényi, Tolnay.
Perényi, Madas, Stoll és Békési játsszák.

— Uj rokon. Hangos jókedvet és derült kaca-
gást fog kiváltani a csütörtök esti bemutató elő-
adás, mely alkalommal Csathó Kálmán, a kitűnő re-
gényíró nagyszerű vígjátéka, a budapesti Nemzeti
Színház állandó műsordarabja, az Uj rokon kerül
színpadra. A főszerepeket e kiváló vígjátékban Jósika.
Polgár, Benes, Kiss Gyuláné, Körösi, Gálfi, Horváth.
Tóth, Kiss Gyula, Kornai, Radó, Harsányi és Ho-
mokai játsszák. Ebben a szereposztásban pénteken
B) bérletben kerül színpadra az Uj rokon.

— Nebántsvirág. Részben új szereposztásban
és vendéggel kerül színpadra szombaton este a francia
irodalom legkedvesebb operettje, a Nebántsvirág.
A címszerepet Hajdu Erzsí játssza, kinek ez lesz el-
ső fellépése a nagyváradi színpadon. A hadnagy
szerepét Tolnay Andor fogja játszani.

— Offenbach. Nádor-Faragó általános kedvelt
nagysikerű operettje, az Offenbach vasárnap este
ugyancsak Hajdu Erzsível kerül színpadra. Az operett
többi szerepeit ezúttal Pintér, Erényi, Gróf Laci,
Perényi, Stoll, Pattantyus játsszák.

— Tatárjárás. Hétfőn este Kálmán Imre nagy-
sikerű operettje, a Tatárjárás kerül színpadra Hajdu
[Erzsível] Mogorósi önkéntes szerepében, Lőren-
theit ez alkalommal játssza először Tolnay, a többi
szerepeket Hetényi, Gróf Madas, Stoll, Daka és
Gálfi játsszák. Tolnay Andor a mulató jelenésben két
új magyar dalt fog énekelni.

MOZI

— „Köddé vált boldogság“ utolsó rep-
rize az Apollóban. Két szép leány: Molly
és Linnie megható története. Mindketten
Newyork egy nagy illatszertár osztályán
dolgoznak. Molly vidám, gondnérküli. Lin-
nie szép álmaiban elmerengő, bánatos.
Molly boldog menyasszony. Linnie csak
vár és egy szebb jövő felől ábrándozik.
Időközben megismerkedik az áruház fő-
nökének fiával Prestronnal, aki rábírja
Linniet, hogy esténként tartson vele és ő
hét gondtalan vidám estét fog neki sze-
rezni. Linnie boldog, a legszebb álma va-
lóság lett. A hetedik este, amikor sehová
sem mennek szórakozni, hanem a fiu laká-
sán maradnak, a legszebb álmok estéje
köddé váltja boldogságát. A megható me-
sét a vidám jelentek sorozatával plántálta
át filmre a rendező, derűs amerikai humor
lengi át a filmet. Befejezése megható. Aki
látta Mildred Harrist e legszebb szerepé-
ben, megilletődött lélekkel, könnyes szem-
mel bucsuzik a lepergett filmszallagtól.
Ma, kedden utoljára kerül színpadra az
Apollóban.

— Pásztor Árpád óriási sikert aratott
kiváló színműve „Innocent“ kerül ma, ked-
den bemutatóra a Dorian-filmszínházban.
Egy magyar fiu kalandja Japánban ké-
pezi az „Innocent“ kiváló filmregény tár-
gyát. Utazása alkalmával megismerkedik
egy japán leánnyal, kivel hosszas küzdel-
mek után Magyarországra tér vissza. A
szerelemben csalódott leány nem tudja
nélkülözni kelet szokásait és menekül vissza
hazájába. Fanny Ward, mint az izgal-
mas film főszereplője, kiváló tehetségű já-
tékaival hosszú időre felejthetlenné teszi
magát szerepében. Az izgalmas társadalmi
dráma három napig marad műsoron.

* Menyasszonyi kelengyék,
legfinomabb fehérnemű, Schroll
féle schiffonok, ágy és asztal
neműek, paplanok és matracok
nagy választékban kaphatók:
VADAS JENŐ női divataruházá-
ban, Rákóczi ut.

* Férfi finom kemény kalap 180 lei.
Divatos puha kalap színes vagy fekete
150 lei. Nyulszőr kalapok már 160 leitől
kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyszin-
tén sapkákban óriási választék. Heller és
Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizáró-
lagos kalapáruházában.

Football, Athletikai,
Vívó, Birkosó, Boxoló
és mindenféle sport-

legelőcsőből áron
szerezhetők be „HELLAS“
(Kossuth u.) 14. Vidéki megbízásokat legpontosabban teljesít. Sürgőncim Sportellás. Telef. 960.

felszerelések

**Olcsó árakban és legjobb minőségben
női-, férfi- és gyermekbarisnyák, keztyűk,
rövidárúk, cernák és szabókellékeket**

még mindig csak a

FISCHER SALAMON áruházában
nagyban és kiskisban vásárolhat. Sas-passage 25.

SCHMUTZLER JÁNOS műorá

Bazárépület, Színház-oldal
mindennemű órajavításokat elfogad.
Preciz, pontos munka.

Női szalmakalapok 120 leitől

Lisré, tagál, bortni, lószőr és bá-
kalapok halálátn o'csó árban.

KÖNIG kalapgyá

Str. Sf. Ladislau (Körös-utca) 1

Alakítások gyorsan és a legjobb ki-
telben készülnek.

Uri szabó

üzletemet megnyitottam.
Elsőrangú munka, pontos
kiszolgálás, szolid árak!

Schwartz Mő

Avram Janku (Kossuth Lajos)-utca 14. sz.

Aradra csukott autó

naponta indul

Cukor Garage

Színház mögött. Telefon: 16-0

Értesitem a nagyérdemű hölgyközönség
hogy üzletemben a legújabb és legmoderne

női és gyermekkalapokból nagy raktárt tartok

Dacára a minden vonalon érezhető árdrág
lásnak, régi összeköttetésem folytán abb-
a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy n-
mint gyermekkalapokat leszállí ott árban v-
gyok, képes árusítani. Erről a hölgyek
csak e hirdetésből szerezzenek tudomá-
hanem üziletem meglátogatása folytán sz-
mélyesen is győződjenek meg mérsékelt ár-
imról. Mindennemű átalakításokat gyors-
és a legújabb minták szerint készítek.

Kiváló tisztelettel:

Rottesmann Francisk

Ferdinánd király (Rákóczi)-ut 6. szám

ÚJDONSÁGOK

* **Felfüggesztették állásától a nagyszalontai főjegyzőt.** Abrudán Demeter nagyszalontai főjegyzőt szombaton rövid hivatalos vizsgálat után felfüggesztették állásától. A vizsgálat megállapította, hogy szabálytalanságok történtek a szalontai villamos műnél s azokért Abrudán főjegyző és Diószeghy Károly gazdasági tanácsos felelősek. Diószeghy ellen csak a fegyelmi vizsgálatot rendelték el, Abrudán ellenben felfüggesztették. Abrudán kijelentette tudósítónk előtt, hogy tudtával szabálytalanságok nem történtek.

* **A Banca Marmorosch Blank nagyváradi fiókja devizaosztályát az új deviza-rendeletnek megfelelően újonnan szervezte s annak vezetésével Kelemen Jenő urat, a Magyar Általános Hitelbank helyi fiókjának volt tisztviselőjét bízta meg.** A Devizaosztály telefon számai 844 és 561.

* **Művész-matiné a Meczner-tárlaton.** Kevésszámú, de előkelő közönség jelenlétében folyt le vasárnap délelőtt a Meczner-Rubletzky kiállítás matinéja a városi színház dísztermében. Intim művészi jellegében is kiemelkedő esemény volt a néhány negyedórás program, melynek keretében a közönség briliáns énekszámokban s egy magvas előadásban gyönyörködhetett. Vajda László, a városi színház kitűnő énekesse vezette be a műsort, majd Kelmay Ilona nyújtott pompás interpretáló készségével részleteket a legszebb operákból. Ugy vajdát, mint Kelmait Guttman Miklós zongoraművész kísérte tökéletesen. Az énekszámok után Kara Mihály szobrászművész tartott mély studiumú és anyagteljes ismeretere valló értekezést a nő szerepéről a képzőművészetben. Históriai visszapihlással kísérte érdekes és tartalmas előadásának lényegét Kara. Itt említjük még meg, hogy a Meczner-kiállítás már csak pár napig marad nyitva: szerdán, vagy csütörtökön végleg bezárul.

* **A polgármester gyásza.** Mélységes gyász érte dr. Bucico Coriolan polgármestert. Édesanyja özv. Bucico Istvánné, született Tamás Borbála 73 éves korában meghalt. Az elhunyt temetése hétfőn délután 3 órakor volt. A délelőtti folyamán a városi tanács tagjai testületileg fejezték ki részvétüket a polgármester előtt. Ugyancsak kondoleált a városi élet igen sok előrelépő tagja.

* **Jairus leánya előadása.** Már részben főpróba után ismertettük a Kath. Leányegylet nagyszabású színelőadását, amelyet vasárnap este adtak elő a Kath. Kör nagytermében. Az előadáson Jairus leánya című drámát adták elő, melyet Mellau István és Losonczy Gábor irtak zinesen, elevenen. A legalkalmasabb darab egy műkedvelőkből alakult társaság számára. Az előadás kifogástalan volt. Többet várni sem lehet műkedvelőktől, akik között igen soknál határozott tehetség nyilvánult meg. A hatvan szereplő mind igen jó volt, de külön is megemlítsük a mellék Balázs Endre, Mezey Pirok, Ungi Bözsike, Kudar Jenő, Rottensziner Mariska, és Bona Etelka, akik játékuk vitte igazán sikerre az előadást. A rendezés Losonczy Gábor érdeme, aki nesteré a színpadra való nevelésnek s a sok gondnal, nehézséggel járó műkedvelői előadások rendezésének. Mellette Szabó Vilma tanítónő és Rottensteiner Sándor tanító munkássága tünt föl, akik a zene és énekszámokat előkészítették és vezették. Hiányos volna a tudósítás, ha a le-

ányegylet elnökéről, Gálffy Sándor lelkészről nem emlékeznénk meg, aki az egyet lelke s ez az előadás, amely kulturális szempontból tekintve, minden elismerésre számot tart, bizonyítja azt a tanuló s önképző szellemet, amit az ifjúság között meghonosított. A szereplőket a közönség nemcsak a felvonások között tapsolta meg, de a felvonás alatt is nem egyszer adott kifejezést tetszésének az ügyes játékért.

* **A Cele Trei Crisuri közgyűlése.** A Cele Trei Crisuri cultur egyesület évi közgyűlését 1923. évi március 18. d. e. fél 11 órakor Oradea-Mare városházának dísztermében tartja, melyre tisztelettel meg-hívjuk az egyesület összes alapító és rendes tagjait. Központi bizottság: Colonel Gh. Bacalogh elnök sk., dr. St. Munteanu titkár s. k.

* **Kamarazene-matiné.** A kamarazene megkapóan finom, intim hangulatát hozta elébünk vasárnap délután két kiváló művész-asszonynak nemesre csiszolódott, briliáns talentuma és kiforrott előadói készsége. F. Szalay Stefánia az elismert és nagy értéket reprezentáló zongoraművésznő és V. Pollermann Aranka ez a csodálatos invencióju hegedű-virtuóz tartotta — egészen meghitt keretek között, a komoly muzsikának igaz és lelkes barátai előtt együttes hangversenyt. Műsorukba természetszerűleg a kamarazene, nagy erőt és teljes tudást igénylő gyöngyszemeit vették föl. Mozart, Schubert, Beethoven találtak megértő interpretálásra az átérzésnek és elmélyedésnek olyan színeit hozták ki, mely frapírozta az egybegyűlt közönséget s az előadó művésznők lelkes ünneplésével köszönték meg ezt a ritka élvezetet. Mozart C-dúr szonátájával vezették be és különösképpen az Andante és a Rondó volt az, ahol Mozartnak differenciálódott és artisztikus cizellált muzsikáját visszaadták. Schubertnek Rondó Brillante (Hamoll) szerzeményének előadása nemesen ívelt volt, lelkes és tüzes. De az összjátéknak teljes precizitása, a klasszikus zenének átértett mélysége, a műanszoknak visszaadása Beethoven Camoll Szonátájában dominált. A zongorának és hegedűnek mesteri találkozója volt ez, erő és hangulat egyesült itt a legtisztább és legprecízebb tónusokban. F. Szalay Stefániát és Pollermann Arankát melegen ünnepelték.

* **Szász Ilona és dr. Ferenczy Gyula meghosszabbítják nagyváradi tartózkodásukat.** A szórakozni akaró közönségnek bizsonnyal élénk öröme fog szolgálni az a hír, hogy a több estén át melegen ünnepelt művészpár: Szász Ilona és dr. Ferenczy Gyula prolongált szerepléseiről számol be. A közönség oly meleg szimpátiával és annyi elismeréssel fogadta a kitűnő művészpár debütálását, hogy az — a közóhajok engedve — egy állandóbb jellegű kabaré keretében, háromnapos mármaros-szigeti vendéjátéka után — tovább is Nagyvárad vendége marad.

* **Női divat-szövevényben vezet Kertész Reklam-üzlete Rimanóczy-utcán, ugyszintén az árai legolcsóbbak.** Tisztviselőknek árkedvezmény.

Körös-utca 10. sz. alatt épülő új kétemeletes házban



**üzlethelyiségek,
souterrain helyiségek
3 és 4 szobás lakások
kiadók.**

Szarvas és Klein építési vállalkozók
Strada Vlahuta (Szent János-utca) 38.

* **Eljegyzés.** Schwartz Ilonkát, Schwartz József fakereskedő bájos leányát eljegyezte Havas Jenő. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Az állami tisztviselők gyűlése.** Bukarestből jelentik: Az állami tisztviselők kongresszusát a kormány tilalma dacára megtartották. Elhatározták, hogy március hó 25-én újból összeülnek és akkor fognak határozni magatartásuk felett.

* **Halálozás.** Gáll András, a Berettyó vízszabályozó társulat tisztviselője 68 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor megy végbe Uri-utca 55. számú gyászháztól.

* **Kézimunka-tanfolyam** nyílik március 15-én Várház-utca 31-b alatt, Diószeginé Zimmer Mária okl. kézimunka tanítónő és Kohn Lola iparművész vezetése alatt. Tanítják a kézimunka összes ágát, például kötés, horgolás, hurkolás, recé fehér és színes hímzés, tüftetés a jour munkák stb. stb. Továbbá battik, olaj és aquarelle festés, művirág baba és lámpaernyőkészítés. Érdeklődni délutánonként 3-6-ig. Fenti munkákból megrendelést elfogadunk.

* **A Zsidó Lyceum igazgatósága közli az érdekelt tanulókkal, hogy a felső osztályu tanulók f. hó 13-án (kedden), az alsó osztályosak pedig 14-én (szerdán) reggel 8 órakor jelenjenek meg az előadáson.** Igazgatóság.

* **Trafik engedélyek elvonása.** Felkérjük szakcsoportunk tagjait, kiknek trafik-engedélyeiket bevonták, hogy e hó 13-án, kedden délelőtt 10 órára a Kereskedelmi Csarnokban jelenjenek meg pontosan. Az elnökség.

* **Pászká-eladás.** A nagyváradi izr. hitközség felkéri mindazokat, akik pászkautalványukat kiváltották, hogy a pászkát a Mezei Mihály-utca 6. sz. alatti raktárból — helyszüke miatt — elvitetni szíveskedjenek. Pászkautalványokat ez idén csak a hitközség Szilágyi Dezső-utca 11. sz. ártodája állít ki. A nagyváradi izr. hitközség gondnoksága.

* **A tenkei izraelita hitközség műsoros estélye.** F. hó 7-én a tenkei izraelita hitközség saját pénztára és az iskolai könyvtár javára táncal egybekötött műsoros estélyt rendezett. A műsort Ritter Ernő nyitotta meg sikerült humoros monolog előadásával. Krausz Berta műdalokat énekelt forró tetszés mellett. Mulattató kabarészmokban Altmann Vili, Pintye Böske, Held Emil, Weisz Emil, Ehrenfeld Ernő és Engländer Rózsika teljes sikerrel játszottak. Dr. Frischmann gyantái körorvos két saját szerzeményű novelláját olvasta fel viharos tetszés kíséretében. Köteles Irénke és Steiner Rózsika kecses táncá után Feierlicht Ilonka stancái következtek, melyek szintén nagy tiszést keltettek. Szőke Szakáll Vonós négyes című darabját Feierlicht Rózsika, Kreuz Berta, Pintye Ica, Weinberger Sándor és Géza, Altmann Vili, Ehrenfeld Ernő és Weisz Emil teljes sikerrel adták. A kitűnően sikerült előadást Karinthy Zenetanárnál című darabja zárta be, melyet Altmann Vili és Weinberger Sándor játszottak. Weinberger Sándor ötletesen konferált

Iskola Alapítvány és különböző model női kalapok
egy választékban, angró árban lesznek árusítva —
egysztintén kalapformák és masamód kellékek
nagyban kaphatók

Nagy Mihálynál
Regele Ferdinánd (Rákóczi-ut) 12. sz.

* **Cipész iparosok gyűlése.** Felkérjük az összes cipész-iparosokat, hogy folvó hó 13-án, azaz kedden este fél 7 órakor az Ipartestület helyiségében fontos szakügyben megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* **A sikkasztással vádolt postatiszt fő tárgyalása.** Pár hónappal ezelőtt a nagyváradai postaigazgatóság kérésére az államrendőrség letartóztatta Rác Z Rezső postatisztviselőt, aki több mint 85 ezer lelt sikkasztott. A sikkasztást egy rovincsolás alkalmával vették észre. Tegnap tárgyalta az ügyet a törvényszék dr Szöllőssy Gyula táblabíró elnökletével. Rác Dezső beismerte, hogy sikkasztott. Turla Miklós dr kincstári ügyész 150 ezer lei elikkasztásával vádolta meg Rác Dezsőt. A törvényszék elnapolta a tárgyalást és elrendelte a hivatalos iratok beszerzését, ahonnan a való tényállást megállapíthatják.

* **Minden tíz évben egyszer van alkalma a közönségnek egy olyan darabot látni, mint a Bonbonniere e heti új műsorában.** Saját hálójában című Tábori egyfelvonásost. A fordulatos, lebilincselő meséjű darab főszerepét, egy öreg falusi rabbit játsszik maga a szerző: Tábori Emil. Tábori, aki mint szerző és színész a szívét, lelkét viszi a színpadra, hol megnevezteti, hol megrikatja a közönséget. A „Schluf Jüdele schluf” című dalának szívébe markoló előadásával magával ragadja a közönséget. A darab többi főszereplőjének pompás összjátéka, élükön az ennivalóan bájos 8 éves Gönci Nusikával, ki nagy és jelentős szerepét egy felnőtt komolyságával precízen játssza. A nagy műsort az új magánszámok és táncok sorozata, a Legénységi iskola c. Szőke Szakáll bohózat Zöldivel a főszerepben és Molnár Ferenc Kiméletes férj c. tréfája egészíti ki. Az előadás pontosan fél 9 órakor kezdődik.

* **Valódi angol női és férfi divatszövetek legolcsóbb bevásárlási forrása VADAS JENŐ női divataruháza, Rákóczi-ut.**

* **Poloskairtó Noxin biztos szer.** Ára 10 le. Kapható kizárólag Parkas István „Anolló” drogmateria Nagyvárad.

* **SZABÓK és KERESKEDŐKNEK** különösen fontos érdekük meggyőződnie arról, hogy SZÉKELY, Kossuth-utca 5. sz. alatti posztóáruház ujonnan bevezetett Angro árai belésárukban a legkisebb vételnél is tetemes megtakarítást jelent.

* **Tavaszi angol aridivat öltönytöve** rekben nagy választékot talál Deutsch Posztóáruházban. Címre figyelni! Kossuth-utca 1. (Sas-palota). Mindenféle belésárúk és szabóknak.

* **A Népszövetségi „Hangya” tagjai új tagsági igazolványt kapnak az irodában a vásárlás visszatérítéshez.**

* **Manometer! (fesz mérő) hiteles javítását, telefonszerelést, mérleg és minden egyéb műszerész szakba vágó munkát és javításokat olcsón eszközöl Rajz Andor elektro és precízió mechanikus, Teleki-utca 16. szám.**

NYILTER

Közzétételnyilvánítás.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik szeretett férjem elhunytá alkalmával szíves részvételükkel megtiszteltek, valamint a hentes és más szoros szakosztálynak ezúton mondok hálás köszönetet.

Özv. Zsunk Ferencné és gyermekei.

Tőzsdei jelentések

Zürich, március 12. Nyitás: Berlin 260, Newyork 535 fél, London 2523, Páris 3245, Milánó 2570, Prága 1595, Budapest 0.17 egynegyed, Bukarest 250.

Bukarest, március 12. Zárlat. Devizák: Páris 1325, London 1045, Newyork 220, Milánó 1045, Zürich 41 fél, Prága 660, Bécs 31, Berlin 107, Budapest 7 fél.

Valuták: Márka 160, font 1020, frank 1375, svájci 41 fél, lira 1000, dinár 270, dollár 215, osztrák 31, magyar 7 fél szokol 625.

Budapest, március 12. Zárlat. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Devizák: Bukarest 14—15, London 143 80—146 80, Berlin 15—17, Milánó 148—152, Páris 185—195, Prága 90 fél—94 fél, Zürich 570—590, Bécs 440—446, Newyork 3050—3125, Varsó 7—8.

Zürich, március 12. Zárlat. Berlin 00.258 fél, Amsterdam 21.215, Newyork 535 háromnegyed, London 2523 fél, Páris 3245, Milánó 254, Prága 1595, Budapest 0.17 37, Belgrád 565, Bukarest 250, Varsó 0.120, Bécs 0.0074 fél, bélegzett —.

Budapest, március 12. A budapesti értékpapírtőzsde zárlatai: Magv. Hit. 32500, Osztr. Hit. 5100, Angol Magv. 4500, Leszámitoló 4900, Agrár 950, Magv. Olasz 915, Hazai 8500, Salgó 121.500, Rima 17.500, Közuti 1250, Déli vasut 1450, Államv. 45250, Hermes 3000, Ingatlan 19.500, Forgalmi 1250, Keresk. 57.000, Bonák 2900, M. Ált. Tak. 10.000, Hazai Tak. 77.500, Borsod-Miskolci 14.000, Concordia 8000, Gummi 30.500, Koburg 13.500, Globus 4500 Észak-magy. 85.000, Eszt.-Szászvári 61.000, Kohó 85.000, Drasche 43.000, Magnezit 343.000, Ált. Köszén 334.500, Urikány 185.000, Adria 66.000, Atlantika 16.750, Levante 135.000, Tröszt 22.500, Csáky 5500, Fegyvergyár 295.000, Ganz-Danub. 2.750.000, Ganz-Vill. 375.000, Lang 48.000, Lipták 6050, Schlick 17.900, Osztr. légsz. 31.000, Baróti 2850, Egy. Izzól. 96.000, Guttman 22.500, Klotild 11.900, Magy. cukor 475.000, Ocean 13.200, Giz. gőzm. 6900, Hungária 213.000, Beocsini 288.000, Neuschloss 1350, Ofa 36.500, Olaj 15.900, Szlavónia 5600, Angol-bank 8500, Teudloff 18.500, Egy. fa 1175, Wörner 5050, Lignum 8600, Zabolai 26700, Keresk. és Hit. 1950, Egy. Tak. 5500, Rösssmann 14.500, Schuller 9300, Papir 5200, Boni 33.500, Malomsoki 2100, Zentarosk. 22.000, Rézbányai 9200, Egisz 4800, Földh. 37.000, Merkur 1150, Merkurfa 1550, Vektóia 53.500, Els. Bpes. gőzm. 43.500, Magy. vas. 13.000, M. Vrh. petr. 7300, Nasici 185.000, Danica 16.200, Belvárosi 3000, Györffy 19.000, Borsodi szén 32.500, Flóra 32.500, Mútrágya 69.000, Karton 35.500, Magnezit 286.000.

Valentin István női szabó, Kórház-utca 17.

Készít a legújabb divat szerint

kosztüm, kabát, korzó ruhákat

leányka kabátok, kosztümök meg-

lepő olcsón készülnek.

:: Tisztelettel köszönetek árkedezmény ::

Pályázati hirdetmény

Az Oradea-Márei állami gyermekmenhely gondnoksága folyó évi március hó 15-iki határidővel husz, fűszer, kenyér és tej szállításra pályázatot hirdet.

Pályázni szándékozók írásbeli ajánlataikat — az árak megjelölésével — az állami gyermekmenhely gondnoki irodájában nyújtják be március 15-én d. e. 10 óráig.

Pályázók felvilágosításokat szintén a menhely gondnoki irodájában kaphatnak.

Aztlul de copli
Oradea-Mare

BERSON
GUMMISAROK u
GUMMITALP
Van szerencsém tudnára hozni az érdeklő uraknak, hogy a cerna és egyéb anyagok árának emelkedése folytán kénytelen vagyok az elkészített munkák árát 2 % al emelni.

Pufia ólmol

keres megvételre a

Sonnenfeld Adolf nyomda Rt.

Szilág. i. Dezső-utca 6. sz.

FILET

kézi munkához
kockázott papír
kapható a

Hegedüs

Hirtspirodában.

Van szerencsém tudnára hozni az érdeklő uraknak, hogy a cerna és egyéb anyagok árának emelkedése folytán kénytelen vagyok az elkészített munkák árát 2 % al emelni.

Tisztelettel:

Első nagyváradai zsál és ponyvajavító vállalat. Simon.

Meghívó.

A Tenkei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Tince—Tenke 1923 év március hó 9-én délelőtt 10 órakor az intézet saját helyiségében tartandó

XII. évi rendes közgyűlésére

a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentései az 1922. évi üzlet eredményről.

2. A mérleg megállapítása, a tiszta jóvődelem felosztása iránti határozat és a felmentvény megadása.

3. Az igazgatóság tagjainak megválasztása.

4. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.

5. Netaláni indítványok.

Tince—Tenke, 1923. március 10-én.

Az igazgatóság.

Keresünk

anyagi és erkölcsi garanciákkal bíró, jó referenciákkal rendelkező személyt a

Societate de Navigatiune
TRANSIT (hajózási társaság)

București, Calea Griviței No. 153

a COMPANIA THE ROYAL MAIL
vezérképviselate

nagyváradai fiókjának létesítéséhez

gőzhajó jegyek eladására és áruk és podgyások expedálása céljából. 55

Eladó 51 hold

szántó tanyával. Három föld szőlő föld villával ültetve. Egy új magánház beköltöztethető, hold szántó tanyával. Egy ház több lakással beköltöztethető. Egy ujonnan épült beköltöztethető. Egy ház kocsimával. Hat és 17 hold szőlő föld szőlő, ház, és elszerezés. E hold szőlő 2 házzal. Egy ház vasut közelében 8—8 hold szőlő. Egy ház 50.000. Egy 28.000. Egy ház kerttel, átadható. Kettő a belvárosban 500.000 és 250.000. Egy ház 150.000. Hat föld hold szőlő lakás, borház, istálló felszereléssel 360.000. — Öt hold föld Drágesek. Több házhelyeknek telkek. Értekezhetni Tincénél Nilg sztelep.

A Tenkei Gazdasági Takarékpénztár 1922. évi Zár számadása.

Vagyon

Mérleg-számla

Téher

Pénztárkészlet		152349	85	Résztvénytőke		600000	
Értékpapírok		42428	75	Tartalékalap*		110000	
Váltótárca	2594295			Betétek könyvecskére	3305138	36	
Jelzálogkölcsonők	34184			folyószámlákon	226864	71	3532003
Folyószámlai adósok fedezettel	2999227	65	5627707	Hitelezők			995745
Ingatlan			120000	Visszleszámitolt váltók			533030
				Fel nem vett osztalékok			7381
				Atmeneti tételek egyenlege			54326
				Nyereség			110000
			5942486				5942486
			25				25

* Ez évi hozzájárulással Lei 125.000.—

Veszteség

Veszteség-Nyereség-számla

Nyereség

Kamatok: betétek és visszleszámitolt váltók után		208936	02	Mult évi nyereségáthozat		329	13
Tisztí fizetések, üzleti költségek, házbér és napibiztosi díjak		125948	97	Kamatok és jutalékok: váltó, jelzálog, folyószámlakölcsonők és értékpapírok után		533387	36
Adók és illetékek: állami, megyei, községi, forgalmi, G. ceduláris adók és különféle illetékek		88827	50	Résztvényátírási díjak		175	
Leírások		1080		Leirt követelésekből befolyt		901	
Nyereség: áthozat 1921. évről	329	13					
1922. évi tiszta nyereség	109670	87	110000				
			534792				534792
			49				49

Pakáia János
pénztáros

Tinca—Tenke, 1922. december hó 31-én.

Békés Sándor
cégvezető-főkönyvelő

AZ IGAZGATÓSÁG:

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Fildán Aurél
alelnökDr Elek Sándor
elnök, vezérigazgató helyettesSzentpály Gyula
elnökDr Pintia Aurél
Lakatos Albert
Schlesinger Károly
ittj. Köfeles JózsefDr Barla Ferenc
Orbán János
Koós György
Boros FerencFildán Sándor
Kovács Ödön
Kovács József
Ötvös BélaRochsin György
Timár EmilFischer Ernő
Lakatos László

Mezőtelegd-vidéki Takarékpénztár R. T.

Meghívó.

A Mezőtelegd-vidéki Takarékpénztár
Részv.-Társaság

XXXIII. évi rendes közgyűlést

1923. március 22-én délelőtti 11 órakor a takarékpénztár saját helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek ezennel meghívattak.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése az 1922. üzleti eredményéről, a mérleg megállapítása és a nyereség hovatartozására vonatkozó indítványa. 2. A felügyelő-bizottság jelentése. 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása. 4. Az alapszabályok 24. §-a értelmében az igazgatóság választása. 5. Az alapszabályok 34. §-a értelmében felügyelő-bizottság választása. 6. Az alapszabályok 31. §-a értelmében napibiztosok választása.

Az alapszabályok 14. §-a értelmében: Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába a részvényt, melyet legalább egy hó előtt saját nevére íratott, szelvényével letenni, hol az őt illető szavazat számát előtűntető tértívennyel látatják el. A tőzsdei, vagy nyilvános számadásra kötelezett vállalatok által kiadott letéti igazolványok az eredeti részvények helyett a közgyűlésben résztvételi jogot adó letét gyanánt elfogadhatók. Egy tulajdonos nevére szóló részvényekről csak egyetlen tértívennyel adható ki. Az alapszabályok 30. §-a értelmében az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a megvizsgált eredeti mérleg 1923. márc. 8-tól kezdve az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Mezőtelegd, 1923. március 8.

Az igazgatóság.

MÉRLEG SZÁMLA. Tartozik. Vagyon: Pénztárkészlet 48556.66. Értékpapírok 19335. Pénztárkezelési központ üzletirés 1600. Váltókölcsönök 351524.33. Törlesztéses jelzálog kölcson 11095.93. Kölcsonkölcson 19700. Folyószámla adósok 352652.43. Intézet ház és ingatlan 45765.09. Előleg kölcson 1500. Átmeneti kamatok 1570 Lei. Felszerelés teljes leírva. Összesen 853299.49 Lei. Követel. Téher: Résztvénytőke 150000. Tartalék-alap 93893.12. Betétek 427596.92. Folyószámlai

hitelezők 37931.17. Átruházott törlesztéses jelzálog kölcson 11095.93. Intézet ház törleszt. kölcson 22297.55. Visszleszámitolás 83050. Fel nem vett osztalékok 4970. Előre felvett kamatok 5367. Nyereség áthozat 767.60. Ez évi tiszta nyereség 16330.15 = 17097.75 Lei. Összesen 853299.49 Lei.

VESZTESÉG-NYERESÉG SZÁMLA. Tartozik. Veszteség: Betét kamat 23169.15. Betét kamatadó 1987.33. Átruh. tör. Jelzálog kölcson kamat 601.52. Intézet ház törlesztéses kölcson kamat 1167.55. Adók és illetékek 1539.91. Általános költségek 26433.44. Tisztí fizetés 38780. Napibiztosi díj 150. Visszleszámitolási kamat 9353. Leírások 5303. Nyereség áthozat 767.60. Ez évi tiszta nyereség 16330.15 = 17097.75 Lei. Összesen 137532.65 Lei.

KÖVETEL. Nyereség. Nyereség áthozat 767.60. Bevett kamatok és jutalékok 134787.05. Ingatlanbér 1950. Megtérült leirt követelés 28 Lei. Összesen 137532.65 Lei.

Mezőtelegd, 1922. december hó 31-én. Baka Béla pénztáros. Borók József főkönyvelő. Az igazgatóság: Telegdi József elnök. Boldogh László vezérigazgató. Crainic Tivadar, Dajka Ferenc, Dr Mangra Demeter, Lukács Ferenc. — A felügyelő-bizottság: Borók József, Gődör László, Dr Szemes Ferenc, Szepsy Sándor.

Faárverési hirdetmény.

Az Urszád községi volt urbéres birtokosság elnöke 1923. április hó 11-én d. e. 10 órakor a község házában tartandó nyilvános szó és írásbeli árverésen eladja a birtokosság tulajdonát képező erdőben gyérítés után ki-termelt és 100—125—125 méretű 655 er-dei = 982 normal méter tűzfát.

Kiküldési ár 52400 lei.

Biztosítók 5240 lei.

Az erdő 25 km. távolságban fekszik Sólyom állomástól.

A részletes árverési-szerződési feltételek a belényesi szolgabírói hivatalnál, Urszádon a körjegyzőségénél és a belényesi jár. erdőgondnokságánál tekinthetők meg.

Urszád, 1923. március hó 7-én.

Urbéri elnök.

Bihar-Körösvölgyi Takarékpénztár Részvénnytársaság Alapszab. Alapszab.

Meghívó.

A Bihar-Körösvölgyi Takarékpénztár
Részvénnytársaság

XXXIII. rendes közgyűlése

folyó évi március hó 25-én délután 3 órakor fog a Takarékpénztár üzleti helyiségében megtartatni, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.*

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1922. évről és a tiszta nyereség feletti határozathozatal.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság tagjainak megválasztása 3 évre.
4. Az alapszabályok 1, 3, 7, 9, 11, 18, 20, 24, 29—42 §-ainak módosítása.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai fizetésének megállapítása az 1923. évre.

Az igazgatóság.

* Megjegyzendő, hogy minden részvényes, ki a közgyűlésen résztvenni kíván, tartozik legalább egy hó óta a részvénykönyvben nevére írt részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztárába a közgyűlést megelőző egy órával letenni.

Marha és sertés exportálók!

Csehországi fuvarleveleket fel-
ülvizsgálunk, különböző eket
előre azonnal kifizetünk.

RECOMPENS fuvarlevél felülvizsgálási
és kereskedelmi iroda
TIMISOARA, Str. Memorandului (Király u.) 42.

Egy sző ár 150 lei, vastagabb betűvel 3 lei. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szőig 15 lei

(Részlet - 11. szám.)
Széchenyi-szálló épület
Egyszer alkalom! Áron kapható.